

Malmö stad
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2024-08-12 kl 15:00-15:10
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2024-08-13
Protokollet omfattar	§380

Underskrifter

Sekreterare	
	Martin Ljungberg	
Ordförande
	Katrin Stjernfeldt Jammeh	
Justerande
	Helena Nanne	

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Stefana Hoti (MP)

Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Roko Kursar (L)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (stadsdirektör)

Tomas Barring (chefsjurist)

Jonas Rosenkvist (avdelningschef)

Martin Ljungberg (nämndsekreterare)

§ 380 Remiss Justitiedepartementet - Biträde åt väljare

STK-2024-766

Sammanfattning

Justitiedepartementet har bett om yttrande på promemorian ”Biträde åt väljare Ju2024/00970”. I promemorian föreslås ändringar i vallagen som innebär att en röstmottagare alltid ska vara närvarande när en väljare på grund av funktionsnedsättning eller liknande anlitar ett biträde för att göra i ordning sina röster eller ta valsedlar. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2025.

Det förordas att promemorians förslag till ändringar avstyrks och att kommunstyrelsen beslutar att avge yttrande till justitiedepartementet vari valnämndens yttrande åberopas.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner kommunstyrelsens arbetsutskotts reviderade förslag till yttrande och skickar yttrandet till Justitiedepartementet.

Beslutsgång

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar på följande ändringar gentemot stadskontorets förslag till yttrande vari valnämndens yttrande åberopas:

- Texten i avsnittet Sammanfattning ändras till följande: "Enligt Malmö stad riskerar en sådan ändring som föreslås gå tvärtemot internationella konventioner och rekommendationer som säger att väljare med funktionsnedsättning själva ska få avgöra vem som ska assistera vid röstning".
- Följande text i avsnittet Yttrandes tredje stycke stryks: "Ett tillägg i vallagen som riskerar innebära en integritetskränkande eller stigmatiserande påverkan, och i värsta fall kunna bidra till att en väljare avstår från att rösta vore att skapa, snarare än att minska, hinder för en grupp som idag tenderar rösta i lägre grad än väljarkåren i sin helhet".
- I avsnittet Yttrandes fjärde styckes första mening stryks ordet "också".
- I avsnittet Yttrandes sjätte styckes första mening stryks ordet "även".
- Avsnittet Yttrandes åttonde och avslutande stycke stryks.

Helena Nanne (M) yrkar att Malmö stad ska tillstyrka utredningens förslag.

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att bifalla Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) reviderade förslag till beslut.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation, bilaga 2.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240812 Remiss Justitiedepartementet - Biträde åt väljare
- Förslag till yttrande KSAU 240812 Remiss Justitiedepartementet - Biträde åt väljare
- Valnämnden beslut 240521 § 32 Reservation (M+C) och muntlig Reservation (SD)
- Remissvar valnämnden
- Remiss Justitiedepartementet - Biträde åt väljare
- Biträde åt väljare

Bilaga 2

Reservation

Ärende 9. Remiss till Justitiedepartementet – Biträde åt väljare

Moderaterna yrkade att kommunstyrelsen skulle föreslås att bifalla det remitterade förslaget.

Det är av grundläggande betydelse för demokratin att val är fria och hemliga. Rätten för vissa väljare med funktionsnedsättning eller liknande att få hjälp vid röstning är ett undantag från huvudregeln om att valhandlingen ska ske i enskildhet och utan insyn. Ett undantag som motiveras av intresset av att göra det möjligt att rösta för personer som annars inte hade kunnat delta i valet. Då regleringen innebär en avvikelse från huvudregeln om valhemlighet är det dock angeläget att så långt som möjligt säkerställa att den inte ger utrymme för otillbörlig påverkan på väljaren.

Valobservationer visar att det inte kan uteslutas att det förekommer otillbörlig påverkan i samband med att en väljare anlitar en person som hjälper honom eller henne att göra i ordning sina röster eller ta valsedlar. Detta skulle till exempel kunna avse situationer där väljaren får hjälp av en annan person i familjen eller att väljaren får hjälp av personal som väljaren är beroende av i sin vardag.

Om en röstmottagare alltid skulle vara närvarande vid röstningen minskas risken för att den som hjälper väljaren gör ett annat val än det väljaren önskar. För att stärka väljarens skydd mot otillbörlig påverkan av den person som väljaren själv utser föreslås därför i det remitterade förslaget att hjälpen bakom valskärmen respektive avskärmningen av valsedelsställ alltid ska ske i närvaro av en röstmottagare. Röstmottagare omfattas av tystnadsplikt och genomgår en obligatorisk utbildning för att kunna förordnas som röstmottagare.

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget yrkande.

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-08-12

Helena Nanne (M)